

יסוד הבית

גליון שבועי להגברת המודעות בנושא הצניעות
בהכוונת גדולי הרבנים שליט"א

אחריות הבעל (ג)

מתקשה לכסות את ראשה בפאה כשרה, יעודדנה שלכל הפחות תשתדל לחבוש מטפחת בזמנים שהיא מרגישה בנח להסתובב עימה (ובד"ר"כ זה רוב הזמנים).

6) כדאי מאוד שישתף אותה בתחושת הכאב שיש לו ממצב הצניעות ברחובותינו, בלי להזכיר דוגמאות שנוגעות אליה באופן אישי, וכן את הקושי שיש לו לשמור על קדושת העינים והמחשבה כראוי בעקבות סגנונות הלבוש הבעיתיים שחדרו אפילו למשפחות הטובות ביותר, ועם הזמן היא תבין יותר ויותר את גודל הנזק שבלבישת בגדים מושכי לב, ומעצמה תשתדל להתרחק מהן.

7) נאמר בגמרא (סנהדרין עו:): האוהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו, עליו נאמר "וידעת כי שלום אהלך ופקדת נווך ולא תחטא". ככל שיכבד את אשתו יותר - כך יהיו דבריו נשמעים יותר, ועליו להעריך אותה בכל מצב, היות שלא לימדו אותה נושאים אלו כראוי, וגם כשצריך לומר ביקורת - לא ישכח את מעלותיה הנפלאות, ואת רוב חסדיה לו ולילדיו.

8) חשוב מאוד לשבחה ולהחמיא לה על יופי בגדיה כשמתלבשת בבגדים יפים בביתה לכבוד בעלה, וכאשר תמצא את מלוא סיפוקה בהתקשטות לכבוד בעלה ובמחמאותיו - תוכל לותר על מחמאות השכנות והחברות, ועל הרדיפה והחשק להתקשט לפניהן. **וכן כאשר לובשת בגד צנוע יותר מהרגיל ישבחה מאוד מאוד, ויביע את שמחתו על שבחיה ללבוש בגד מהודר בצניעותו, וכך, בלי לומר מילה אחת של ביקורת תבין עם הזמן שרק לבוש צנוע באמת מוצא חן בעיניו.**

9) יזהר מאוד שלא לשבחה על בגדיה האסורים, משום איסור חנופה החמור ותוצאותיו. וכתב הח"ח (פתיחה לאוין טו) דהוא איסור דאורייתא להרבה גאונים. **וכתב רבינו יונה** (שערי תשובה ש"ג קפז): והנה ביד החנף איסור פלילי, כי לא יקנא לאמת אבל יעזור אחרי השקר, וישים חושך לאור, גם נתן מכשול לחוטא משני פנים, האחד כי איננו ניחם על רעתו, והשני כי ישנה באיוולתו ביום מחר, כי הליל הרשע החונף אותו על תאוות נפשו. כ"ש אם העוול אשר בכף חברו גלוי לרבים, כי באמור אליו החנף 'זך אתה בלא פשע' חילל ובזה דת ודין. עכ"ל.

10) כאשר הולכת לקנות בגד חדש, יזרזנה ויעודדה לקנות בגד כשר - העונה על כל גדרי ההלכה, ובאופן שתבין שרק זה מוצא חן בעיניו, ויבהיר לה שהכסף לא מהווה שיקול בעיניו אלו.

ונסיים בדברי מרן הגאון רבי מיכל יהודה לפקוביץ זצ"ל (בכנס בירושלים כסליו תשס"ז): כתוב בפסוק 'הוא ימשול בך', ומפרש האבן עזרא: והטעם שתשמעי כל אשר יצוה עליך, כי את ברשותו לעשות חפצו. **מכאן שקדושת הבית תלויה ברצונו של הבעל, אם הבעל יצוה בהסברה בנחת ובשמחה על קדושת הבית, בודאי ובודאי שאשתו תקבל. ומה שח"ו מוצאים שקדושת הבית פגומה - הוא גם באשמת הבעל. עכ"ל.**

(ע"פ "הלבוש כהלכתו" עמוד 378)

בגליונות הקודמים הארכנו במקורות רבים המבארים את אחריותו וחובתו של הבעל והאב כלפי הנהגת אשתו ובנותיו בעניני הצניעות, אך חשוב להוסיף, כי מלבד האחריות שיש לו על צורת לבושו של ב"ב, ואם הן אינן מתלבשות כראוי - הקולר תלוי בצוארו. נוסף לכך שאם את הכסף לרכישת בגדיהן האסורים הן מקבלות ממנו (כפי שקורה בדרך כלל) - עובר הוא גם על איסור "לפני עור לא תתן מכשל", ועל איסור דרבנן של "מסייע לידי עוברי עבירה" (וכמבואר בע"ז ו. ובתוספות שם), שהרי בכספו הוא מסייע בידן לקנות בגדים אלו, ובכך להיכשל באיסורים החמורים הכלולים בחוסר הצניעות. **וכ"כ מרן הגר"נ קרליץ** בספרו 'חוט שני' (שבת ג עמוד רסז שער הציון סח).

[חשוב להדגיש שבמקרים לא מעטים אי אפשר להימנע לגמרי מלסייע לב"ב ברכישת בגדיהן, על אף שהם אינם עומדים עדיין בדרישות ההלכה, ומשום שלום ביתו, או גרימת נזק לחינוך בנותיו, כאשר ירגישו שכופים עליהם דברים נגד רצונם, וע"ז נאמר "עת לעשות לד' הפרו תורתך", וכפי שמסופר על מרן החזו"א שהורה לאב שבנו יצא לתרבות רעה רח"ל, לקרבו ע"י שיקנה לו רכב, ועל אף שיוודע שישע בו בשבת - לא יתנה עמו שום דבר (ועי' שו"ת מנחת שלמה ח"א, לה), וכמובן ששאלות חמורות שכאלה צריכות הכרעת תלמיד חכם המכיר היטב את הנושא].

לתועלת הענין הבאנו כמה נקודות חשובות המבארות כיצד ראוי לקיים את חובת הבעל למעשה:

1) בכל עניני הנהגת החיים עיני האשה נשואות לבעלה - להורות לה את הדרך הישרה כהבנתו וכחפצו, ומה שחשוב לבעל חשוב גם לאשה, ועליו לברר את יסודות וחומר הדברים ולהעבירם בצורה ברורה. **בנות ישראל מוכנות למסור את הנפש עבור קיום התורה ומצוותיה, ובלבד שההלכות יהיו ברורות ולא מטושטשות, ומאיסור ברור יותר קל לפרוש מספק איסור** (רש"י סנהדרין קג).

2) לעיתים רבות לא ניתן לשנות השקפות מרגע לרגע (הרי 'כולן הולכות כך', גם מורה פלונית הולכת כך', 'מעולם לא לימדו אותי שבלבישת בגד כזה עוברים בעבירות חמורות' וכדו'), **ויש לפעול בסבלנות ובנעימות, ביישוב הדעת, בהחלטיות ובעקביות.**

3) אמרו חז"ל: נשים דעתן קלה עליהם (שבת לג:). וקשה להם להתמודד כנגד לחץ חברתי, ועל הבעל להבין ולהרגיש את גודל הקושי שבדבר, **ועצם ההשתתפות וההבנה - יתן לה כח ועידוד לעמוד בניסיונות התקופה. ואם תרגיש שלא מבין אותה ואת קשייה - השפעתו עליה תחלש מאוד.** (מרן הגרש"ז אויערבאך)

4) יש לדבר בזמני רוגע ושלווה, ולא בזמני קושי ולחץ.

5) עליו לטכס עצות כיצד להקל עליה את קיום ההלכות, ובמעט מחשבה אפשר לחסוך הרבה קשיים, לדוגמא: אשה שמתביישת ללבוש גרביים עבות בשלימות, יש לעודדה ללבוש גרביים שחורות שבהן אין נסיון חברתי שיהיו שקופות, וכן אין בהן את הנסיון של צבעי העור (ולעיתים יותר יעיל לומר שסגנון זה יותר מוצא חן בעיניו, בלי להזכיר את הנושא ההלכתי), וכמו כן כשאשה

שיחת חבר ב"ד "משמר התורה" הגרמ"ש קליין שליט"א

לו דבר, עולם כמנהגו נוהג. הרי אם היו רואים את אשתו נוסעת בשבת - אף אחד לא היה שותק, אם לכל הפחות לא היה עושה את כל המאמצים שלא תיסע בשבת, או שלכל הפחות תעשה זאת שלא בפרהסיא, אבל אם לא היה מתאמץ בשביל זה והיתה נוסעת כך בפרהסיא - ודאי היינו זורקים אותו מכל המדרגות, לא היה לו מקום בבית הכנסת, ולא בכלל. וכאן מדברים על אביזרייהו דג"ע - על "והיה מחניך קדוש", על התכנית של עמ"י - "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש". והכל שקטים, ופעמים תתכן מציאות שאברך זה מדקדק במצוות, הוא לוקח את האתרוג הכי יפה, הוא בונה את הסוכה הכי מהודרת - עם מעמיד דמעמיד, אבל כשהדבר נוגע לעניני קדושה - שם אינו מקפיד כל"כ, האם זה נקרא יהודי?! ההבדל בין יהודי לגוי - הוא בפרט בעניני הקדושה. בזהר הקדוש מבואר שבזכות הצניעות הבעל מתברך בעושר וכבוד, והילדים מתברכים בתורה ויראת שמים. הכל תלוי בצניעות האם. (נאמר בכלל חז"א מוצש"ק קדושים תשע"א)

אולי תשאלו למה מדברים לאברכים, אולי צריך להגיד זאת לנשים? כמה תשובות בדבר: האחת - בגיטין נאמר שהרואה את אשתו מתנהגת בחוסר צניעות, ואינו מוחה בידה - נקרא אדם רע. ומעשה היה באברך שאמר לי 'מה אעשה בבית', 'מה אוכל לעשות יותר'. רבותי! אם האברך הזה היה איכפת לו, היה בא ובוכה בדמעות שלישי, לא היה לו תאבון לאכול, כשאשתו היתה רואה את הצער הגדול שיש לו - זה לא היה עובר בשיויון נפש, וודאי היתה מתנהגת אחרת. ולא זו בלבד יש דברים גרועים יותר, וכפי ששמעתי מאחד מגדולי המחנכים שפעמים רבות האברכים עצמם מקלקלים את הנשים בנושאים אלו. אני מכיר משפחה שהבנות הלכו לפני החתונה בצניעות ובפשטות, ואחרי החתונה הן השתנו לגמרי עד שלא ניתן להכיר אותן רח"ל. מה השתנה כאן? האברכים אשמים! או ישירות, או שאינם מוחים כראוי. אברך שעושה חור בספינה, שגורם לסילוק השכינה - צריך להרחיק אותו מעימנו, אברך כזה שיהיה בכלל רגיל, ואף אחד לא יאמר

תשובת הגר"נ קרליץ זצ"ל

בגליון "נשיח בחוקיך" (פרשת נח תש"פ), הובא שמרן הגר"נ קרליץ זצ"ל נשאל, למה יש כל כך הרבה נשים יראות שמים עם מידות טובות שאינן לבושות בצניעות כפי שצריך. והשיב: זה בגלל שבעליהן אינם דורשים זאת מהן.

קריאת ב"ד 'משמר התורה' למוסרי השיעורים בימי העשוריים

בס"ד, טבת תשע"א

ימי העשוריים הם כידוע ימים אשר מרבים בהם בטהרה, הן כל אחד ואחד לעצמו, והן בימי הרבים על ידי מסירת שיעורי תורה ודבר ה' זו הלכה להמון העם לדעת הדרך ילכו בה. והמעשה אשר יעשו, זכות גדולה יש בידי מארגני שיעורים אלו, ובידי הרבנים החשובים מוסרי השיעורים שליט"א.

והנה כידוע ענין צניעות המלבושים אשר הוא יסוד ועיקר בקדושת ישראל - אין שימת לב כראוי לזה, ורבים שוגים וסוברים שענין זה תליא במנהגים וחומרות, ואינם יודעים שזה מעיקר הדין ע"פ הלכה.

ע"כ פונים אנו בזה לכבוד הרבנים החשובים שליט"א - מוסרי השיעורים, לשלב הלכות אלו בסדרת השיעורים הנמסרים על ידם בכל בתי כנסיות ובתי מדרשות.

ובזה תהיו בעזרת ה' שותפים לזכות הגדולה של העשראת השכינה ישראל. והקב"ה יערה עלינו רוח טהרה ממרום ונוכה לראות בישועתן של ישראל בבנין בית תפארתנו במהרה אנ"י

בעה"ח חברי בית הדין

שומאי הכהן גרום

ישראל גנס

עזריאל אויערבאך

נפתלי נוסבוים

יצחק דרזי

שמואל דוד גרום

ברוך שרגא

חיים שומרלר

משה שאול קליין

יהודה סילמן

לקבלת הגליון באימייל: y02540254@gmail.com ניתן לשמוע שיעורים ע"פ הגליון בקו "אילת השחר" לגברים 02-5447013

המשך הפצת הגליון תלויה בתרומתך! לתרומות והנצחות - 0583269091

ניתן לתרום עבור הגליון בעמדות "נדרים פלוס" - קופת "יסוד הבית" ובטל: 03-7630585 שלוחה 3335